

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2006

Μάθημα: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Τετάρτη, 31 Μαΐου 2006

07:30 – 10:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντηθούν όλες οι ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις να είναι σαφείς, ακριβείς και περιεκτικές.
- Όλοι οι υπολογισμοί να φαίνονται στο τετράδιο των απαντήσεών σας.

ΕΡΩΤΗΣΗ Α

1. Δίνονται τα πιο κάτω στοιχεία:

	£ εκ.
Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα σε Τιμές Αγοράς	6.400
Επιδότησεις	800
Φόρος Εισοδήματος	1.040
Αποσβέσεις	960
Έμμεσοι Φόροι	1.600
Αδιανέμητα κέρδη	1.200
Επιδόματα απόρων και ανέργων	640
Εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τ.Κ.Α.)	1.360

Να υπολογίσετε: α) Το Εθνικό Εισόδημα.

β) Το Προσωπικό Εισόδημα.

γ) Το Διαθέσιμο Εισόδημα.

(Μονάδες 11)

2. Ποια είναι η έννοια του Προσωπικού και του Διαθέσιμου εισοδήματος;

(Μονάδες 3,5)

3. Τι είναι το Κατά Κεφαλή Εισόδημα, πώς υπολογίζεται και ποιο είναι το κυριότερο μειονέκτημα της χρησιμοποίησής του ως μέτρου σύγκρισης του βιοτικού επιπέδου;

(Μονάδες 4)

4. Το Εθνικό ή Εγχώριο Προϊόν μιας χώρας μπορεί να υπολογιστεί με τη μέθοδο της Τελικής ή της Προστιθέμενης Αξίας. Ποια από τις δύο μεθόδους πλεονεκτεί και γιατί;

(Μονάδες 1,5)
(Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Β

1. Με βάση το πιο κάτω διάγραμμα να απαντήσετε τα ερωτήματα που ακολουθούν.

(α) Πώς ονομάζεται η πιο πάνω καμπύλη και ποιο οικονομικό πρόβλημα (φαινόμενο) δείχνει;

(Μονάδες 2)

(β) Γιατί θεωρείται δύσκολη η καταπολέμηση του προβλήματος αυτού;

(Μονάδες 3)

(γ) Να εξηγήσετε τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής που πρέπει να λάβει το Κράτος αν θέσει ως στόχο τη μετακίνηση από το σημείο Α στο σημείο Β της πιο πάνω καμπύλης.

(Μονάδες 4)

2. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας;

Έτος	Δείκτης Τιμών	Ρυθμός Πληθωρισμού	ΑΕΠ (Τρέχ. Τιμές)	ΑΕΠ (Σταθ. Τιμές)
		%	€εκ.	€εκ.
2000	100	---	500	;
2001	;	2	520	;
2002	105	;	;	515
2003	110	;	560	;

Ζητείται:

- (α) Να αντιγράψετε και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα. (Να δείξετε τους υπολογισμούς σας. Να χρησιμοποιήσετε μέχρι και δυο δεκαδικά).
(Μονάδες 5)
- (β) Να υπολογίσετε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ μεταξύ των ετών 2002-2003. (Να δείξετε τους υπολογισμούς σας).
(Μονάδες 3)
- (γ) Να δώσετε την έννοια των πιο κάτω:
(i) Καλάθι της νοικοκυράς.
(ii) Τιμάρηθος.
(Μονάδες 3)
(Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ

1. Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία για το έτος 2005:

	€εκ.
Άμεσοι Φόροι	300
Έμμεσοι Φόροι	500
Σύνολο Τρεχουσών Δημοσίων Δαπανών	600
Σύνολο Κεφαλαιουχικών Δημοσίων Δαπανών	100

Ζητείται:

- (α) Να δώσετε την έννοια του Φόρου.
(Μονάδες 2)
- (β) Να αναφέρετε δύο άμεσους και δύο έμμεσους φόρους.
(Μονάδες 2)

(γ) Να υπολογίσετε το έλλειμμα ή πλεόνασμα του Κρατικού Προϋπολογισμού του έτους 2005, με βάση τα πιο πάνω στοιχεία.
(Μονάδες 5)

(δ) Να αναφέρετε δύο τρέχουσες δημόσιες δαπάνες.
(Μονάδα 1)

(ε) Σε ποιες κατηγορίες διακρίνεται το Δημόσιο Χρέος;
Ποια κατηγορία δημιουργεί τα σοβαρότερα προβλήματα και γιατί;
(Μονάδες 3)

2. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία τα εισοδήματα φυσικών προσώπων μέχρι τις £10.000 φορολογούνται με μηδενικό συντελεστή φόρου εισοδήματος. Πρόσφατα έχουν ακουστεί απόψεις για αύξηση του ορίου αυτού στις £12.000. Αν το κράτος υιοθετήσει τις απόψεις αυτές:

(α) Πώς θα επηρεασθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα που παρουσιάζουν ως τώρα οι κρατικοί προϋπολογισμοί και γιατί;
(Μονάδες 5)

(β) Να αναφέρετε δύο άλλα δημοσιονομικά μέτρα που μπορεί να λάβει το κράτος ώστε το δημοσιονομικό έλλειμμα να μην επηρεαστεί.
(Μονάδες 2)
(Σύνολο Μονάδων 20)

Ερώτηση Δ

1. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας:

Μονάδες Παραγωγής Q	Συνολικό Κόστος TC (£)	Οριακό Κόστος MC (£)	Συνολικά Έσοδα TR (£)	Κέρδος ή Ζημιά (£)
0	120	-	;	;
1	144	;	;	;
2	164	;	;	;
3	180	;	;	;
4	200	;	;	;
5	250	;	;	;
6	360	;	;	;

Ζητείται:

(α) Να αντιγράψετε στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα. Η τιμή πώλησης του προϊόντος είναι £60.
(Μονάδες 5)

(β) Να κατασκευάσετε διάγραμμα που να δείχνει τα Νεκρά Σημεία του κύκλου εργασιών και το Άριστο Επίπεδο Παραγωγής.
(Μονάδες 6)

(γ) Τι είναι το Νεκρό Σημείο του κύκλου εργασιών και τι κέρδος πραγματοποιεί η επιχείρηση στο σημείο αυτό;
(Μονάδες 3)

2. Τα πιο κάτω στοιχεία αφορούν την παραγωγή και τη διάθεση του προϊόντος της βιοτεχνίας «ΑΛΦΑ» για το έτος 2005:

Μέσο Σταθερό Κόστος	£6
Μέσο Μεταβλητό Κόστος (αναλογικό)	£7
Τιμή πώλησης ανά μονάδα	£15
Μονάδες παραγωγής (πωλήθηκαν όλες)	6 000

(α) Να υπολογίσετε το κέρδος που πραγματοποίησε η επιχείρηση το έτος 2005.
(Μονάδες 2)

(β) Η βιοτεχνία μελετά το ενδεχόμενο να μειώσει την τιμή πώλησης του προϊόντος της στις £13 για λόγους ανταγωνισμού. Με τη μείωση της τιμής η επιχείρηση αναμένει ότι οι πωλήσεις της θα αυξηθούν από 6 000 μονάδες στις 9 000 μονάδες. Δεδομένου ότι το μεταβλητό κόστος της θα συνεχίσει να είναι αναλογικό και η επιχείρηση εξακολουθεί να παράγει στη βραχυχρόνια περίοδο, να υπολογίσετε το κέρδος που θα πραγματοποιήσει μετά την αύξηση της παραγωγής.
(Μονάδες 4)
(Σύνολο μονάδων 20)

Ερώτηση Ε

1. Στον ημερήσιο τύπο εμφανίστηκε πριν λίγο καιρό το ακόλουθο δημοσίευμα:
«Η γρίπη των πτηνών έφθασε στην Ευρώπη. Οι καταναλωτές τρέχουν πέρα-δώθε σαν ζαλισμένα κοτόπουλα. Οι πωλήσεις πουλερικών έπιασαν πάτο...»

Με βάση το πιο πάνω δημοσίευμα και λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν αρκετά στενά υποκατάστατα των κοτόπουλων (π.χ. χοιρινό και αρνίσιο κρέας),
ζητείται:

(α) Να απεικονίσετε σε διάγραμμα τις καμπύλες Προσφοράς P_1P_1 και Ζήτησης Z_1Z_1 πριν από την εμφάνιση της γρίπης των πτηνών και να προσδιορίσετε το σημείο ισορροπίας E_1 , την τιμή ισορροπίας P_1 και ποσότητα ισορροπίας Q_1 .
(Μονάδες 3)

(β) Να δείξετε στο ίδιο διάγραμμα και να εξηγήσετε τη μεταβολή που θα προκαλέσει η γρίπη των πτηνών στη συμπεριφορά των καταναλωτών όσον αφορά τα κοτόπουλα και να προσδιορίσετε το νέο σημείο ισορροπίας E_2 , καθώς επίσης τη νέα τιμή ισορροπίας P_2 και τη νέα ποσότητα ισορροπίας Q_2 .

(Μονάδες 3)

(γ) Με τη χρήση ξεχωριστού διαγράμματος να εξηγήσετε τις επιπτώσεις που θα έχει η γρίπη των πτηνών στην τιμή και στην ποσότητα ισορροπίας του χοιρινού κρέατος.

(Μονάδες 3)

2. Η τιμή πώλησης ενός αγαθού τον περασμένο μήνα ήταν 20 σεντ το κιλό και στην τιμή αυτή πωλούνται 80 τόνοι την ημέρα. Η ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού είναι 0,5.

Ζητείται:

(α) Να εξηγήσετε την έννοια της ελαστικότητας ζήτησης.

(Μονάδες 3)

(β) Με κριτήριο το βαθμό ελαστικότητας της ζήτησής του να χαρακτηρίσετε τη ζήτηση του πιο πάνω αγαθού και να αναφέρετε σε ποια κατηγορία αγαθών εμπίπτει.

(Μονάδες 2)

(γ) Αν υποθέσουμε ότι η τιμή πώλησης του αγαθού αυξάνεται στα 30 σεντ το κιλό, να υπολογίσετε τη νέα ποσότητα που θα ζητείται καθημερινά.

(Μονάδες 3)

(δ) Μια αύξηση του φόρου κατανάλωσης στο αγαθό αυτό θα ήταν αποτελεσματική στην αύξηση των εσόδων του κράτους; Ναι ή όχι και γιατί;

(Μονάδες 3)

(Σύνολο Μονάδων 20)

(Γενικό Σύνολο Μονάδων 100)

----- Τ Ε Λ Ο Σ -----